

**Naturskyddsföreningen
Huddinge**

YTTRANDE

2024-06-16

Till
Huddinge kommun
Plansektionen
Kommunalvägen 28
141 85 HUDDINGE

Ert dnr KS-2020/2087

plan@huddinge.se

Detaljplan för Storängen etapp 4 inom kommundelen Sjödalen

Naturskyddsföreningen Huddinge har lämnats tillfälle att granska detaljplanen för fastigheterna Verkstaden, Hantverket och Tonfisken m fl i Storängen.

Enligt samrådsredogörelsen fick vi förslaget för synpunkter även i samrådsskedet men hade då inte möjlighet att svara.

Våra utgångspunkter

Naturskyddsföreningens strävan i alla sammanhang är att slå vakt om vår natur och vår miljö. Vi arbetar långsiktigt med grund i vetenskap och fakta mot alla former av natur- och miljöförstöring samt mot negativ påverkan på vårt klimat.

Planförslaget

Remissmaterialet är som alltid omfattande. Vi har valt att nedan citera de avsnitt som innehåller de egenskaper hos förslaget som vi i första hand vill bevaka.

(Ur Planbeskrivningen sid 4/Sammanfattning sid 1) Kommundelarna Sjödalen-Fullersta utgör ett av kommunens större utvecklingsområden. I kommundelen Sjödalen ligger Storängens industriområde som utgör en betydande del av utvecklingsområdet. Här kommer en successiv omvandling av industriverksamhet till bostäder, parker och service att genomföras med sikte på cirka 4500 bostäder. Planen utgör den 4:e etappen i omvandlingsområdet för Storängen.

Planförslaget för kvarteren Verkstaden, Hantverket och Tonfisken bidrar till en fortsättning av omvandlingsarbetet. Här föreslås cirka 1800 bostäder med tillhörande service där bland annat en närbutik ingår. Planområdet delas in i åtta kvarter med byggnader från fem till sexton våningar höga. En närpark utgör en viktig del av detaljplaneförslaget och ett intilliggande torg förstärker parkens centrala funktioner. Förslaget innehåller två förskolor placerade i kvarteren. Planens syfte är att till skapa en bra boendemiljö med stora möjligheter att tillhandahålla service och rekreation i närområdet.

Bebyggelsen ska möjliggöra en trivsamt och hälsosamt livsmiljö. Förslaget har ett starkt fokus på hållbarhet.

Kommunen har undersökt om planens genomförande kan antas medföra betydande miljöpåverkan i enlighet med plan- och bygglagens och miljöbalkens bestämmelser. Slutsatsen är att planen inte medför betydande miljöpåverkan. Någon strategisk miljöbedömning enligt 6 kap. 3 § miljöbalken har därför inte krävts. Kommunen har redovisat undersökningen och sitt ställningstagande vid plansamrådet. Länsstyrelsen har angett att den delar kommunens bedömning att planens genomförande inte kan förväntas medföra betydande miljöpåverkan.

(Sid 5/Detaljplan sid 2) Byggaktören har höga ambitioner avseende mobilitet och samnyttjande, energilösningar och ny teknik. Detaljplanen har utformats för att kunna stödja byggaktörens ambitioner.

(Sid 7/4) Området bedöms kunna ha förutsättningar att bli ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbart. Det är nära till kommunikationer, förskolor, skolor, idrott, rekreation och natur. Bostäderna har tillgång till gemensamhetslokaler och offentliga mötesplatser skapas. Ekologiska värden i form av grönska och ekosystemtjänster tillgodoses inom strukturen i en större närpark, ett parkstråk, och gröna bostadsgårdar.

(Sid 8/5) Planområdet avgränsas av Sjödalsvägen i norr, Storängsleden i syd och Centralvägen i väst samt Sjödalsvägen/Björkholmsvägen i öst. Planområdet ligger inom ett befintligt industriområde och är flackt utan större höjdskillnader. Marken innehåller föroreningar och kommer att saneras innan uppförandet av bostäder. Begränsad naturmiljö finns inom planområdet bestående av outnyttjade delar av kvartersbebyggelsen och kantväxtlighet mot Sjödalsvägen och Storängsleden.

(Sid 11/8) Huvudfokus har varit att förstärka de gröna och grönblå kopplingar och samband som pekats ut i utvecklingsplanen för centrala Huddinge och i översiktsplan 2050. Dalhemsvägen tillsammans med områdets närpark har rekreativa funktioner och bidrar med ekosystemtjänster. ... Grönska förs in i gatumiljön, i parkerna och i de stråk som tillskapats, men även inom bostadskvarteren, på gårdar och förgårdsmark och föreslås även i form av grönska på tak och fasader. Grönskan är ett viktigt inslag i stadsbilden och främjar områdets identitet och upplevelsevärde.

(Sid 44/41) Bilparkering

Inom planområdet planeras för bilparkeringsplatser i garage i bottenvåningarna under upphöjda gårdar. Planen möjliggör för dubbla gårdsbjälklag i tre av de totalt åtta kvarteren.

(Sid 51/48) Mark och vegetation

Huddinge kommun har god tillgång på naturområden. En tredjedel av kommunens yta utgörs av naturreservat. Storängen är beläget mellan Sjödalsparken och sjön Trehörningen. I närliggande bostadsområden finns bostadsnära natur utan direkta sammanhang med omgivande grönstruktur.

(Sid 52) Planområdet är i huvudsak platt med en mindre kulle i planområdets västra del. Innan industriområdet etablerades tillhörde området Fullersta gårds ägor och namnet Storängen kommer sig av att marken historiskt utnyttjats som ängsmark. Den återstående naturmarken idag har inslag av öppen mark och trädgångar mellan bebyggelsen samt den delvis bevuxna kulle som föreslås bli en del av närparken.

Naturvärden

I planområdet har en inventering av skyddsvärda träd gjorts (Ekologigruppen 2021). De värdefulla och skyddsvärda träden i området är björk, asp, skogslönn, pil, sälg, körsbär och apel. De vanligaste trädslagen i området, bland träd som inte uppnår värdefull eller skyddsvärd status, är sälg, asp och björk. Ett träd, en pil, är särskilt skyddsvärd.

Tre trädbestånd finns i området. Dessa består främst av asp och björk med vissa inslag av sälg. Generellt är bestånden för unga för att uppnå skyddsvärd status. Trädbestånden bidrar dock till områdets försörjning av ekosystemtjänster, se vidare under rubriken Ekosystemtjänster.

(Sid 53/50) Många av de befintliga träden kommer att behöva avverkas för den nya bebyggelsen. Så många träd som möjligt inom området för närparken kommer att sparas. Det planeras nya träd både på gårdar, i gatumiljöerna och i parken. Det särskilt skyddsvärda trädet (pilen) kommer att behöva avverkas vid ett genomförande av planen. Enligt en expertbedömning är det inte möjligt att flytta trädet, då risken att det inte överlever en flytt bedöms alltför stor. Att anpassa planförslaget genom exempelvis justering av planerad cykelbanas sträckning skulle försvåra byggnationen av det intilliggande kvarteret och anses inte rimligt med anledning av att pilen endast uppskattas leva i cirka 20–40 år till. En utredning om kompensation för pilen (Ekologigruppen 2022) föreslår att den ersätts genom att fem ekar planteras inom planområdet.

Hela planområdet klassas som kärnområde för nyttoinsekter och i södra delen finns en spridningskorridor. På en del av fastigheten Tonfisken pekats kärnområde för tofsmes ut. Kärnområde för vanlig padda finns i halva planområdet (östra delen). Då ytterligare grön- och vattenområden tillkommer, bedöms kärnområdena och spridningskorridorerna inte påverkas negativt av exploateringen.

Ekosystemtjänster

I ekosystemtjänstanalysen för utvecklingsplanen för centrala Huddinge pekats området ut som ett bristområde för ekosystemtjänster på grund av den höga andelen hårdgjorda ytor.

Planen kommer att påverka ekosystemtjänsterna på följande sätt:

- Biologisk mångfald: ökat värde, då området tillförs mer grönska.
- Pollinering: ökat värde, då området kommer att få mer blommande buskar och växter än före exploatering.
- Vattenrening och flödesreglering: ökat värde, då det tillkommer fler olika dagvatten- och skyfallslösningar.

- *Luftrening, klimatreglering och bullerdämpning: ökat värde, då området tillförs mer grönska.*
- *Kulturella ekosystemtjänster (rekreation, hälsa och välbefinnande): ökat värde, då området omvandlas från industriområde till bostadsområde och tillförs mer grönska, park, gårdar och mötesplatser.*

(Sid 74/71) *Klimatpåverkan/Utsläpp av växthusgaser*

En viktig aspekt när det gäller klimatpåverkan är lokalisering av projektet. Denna exploatering sker i ett stationsnära läge med goda möjligheter till hållbart resande. Av de växthusgasutsläpp som produceras inom Huddinges gränser står trafiken för nästan 60 procent av utsläppen. Exploateringen skapar en ökning av trafikmängderna inom planområdet jämfört med nuläget. Detta bidrar till ökade utsläpp av växthusgaser. Dock kan trafikökningen dämpas med hjälp av mobilitetsåtgärder för planen.

Trafikmängderna på Storängsleden kommer först att öka med 10 procent men när tvärförbindelsen kommer på plats förväntas trafikmängderna minska med mer än hälften. När Storängsleden blir en lokalgata flyttas genomfartstrafiken till tvärförbindelsen och utsläppen flyttas från Storängen till en annan del av kommunen.

Våra synpunkter

Utöver våra citat ovan redovisas i den omfattande Planbeskrivningen många andra aspekter, som i vår mening hör till bevakningen inom naturområdet. Dit hör t ex *vindförhållanden* (sid 22/19), *närpark, lek och rekreation* (sid 25/22), i klimatkrisens behov av minskningar av växthusgaser även *biltrafik och s k mobility management* (sid 47/44), *förorenad mark* (sid 55/52), *hydrologiska förhållanden* (sid 59/56) med *vattenverksamhet* (sid 60/57) och *miljö kvalitetsnormer för vatten* (sid 61/58), *översvämning, skyfall och klimatanpassning* (sid 63/60. Bevakning av dessa kräver dock resurser och sakkunskap som vi f n saknar.

Vi konstaterar att inventeringarna av naturvärden i detta fall främst handlar om befintlig vegetation med avseende på värdefulla träd. Med desto större sorg konstaterar vi planerna på att avverka många av dessa träd inklusive den särskilt skyddsvärda pilen. Enligt våra värderingar är en återstående livstid på 20-40 år alldeles tillräckligt lång för att motivera anpassningar och justerad sträckning av en gång- och cykelbana. Där, liksom för fler av de skyddsvärda träden, hoppas vi på ytterligare eftertanke med mer kreativa lösningar.

Planens förväntade positiva effekter på områdets ekosystemtjänster infrias förhoppningsvis.

När det gäller bebyggelseutvecklingens akilleshäla – konsekvenserna i form av ökad bilism och därmed ökade utsläpp av växthusgaser – konstaterar vi än en gång den märkliga cynism som präglar kommunens planering: **”När Storängsleden blir en lokalgata flyttas genomfartstrafiken till tvärförbindelsen och utsläppen flyttas från Storängen till en annan del av kommunen.”** (Vår fetning). Hur kan man försvara ett sådant lättsinne? Naturen bryr sig inte om var utsläppen finns. Det är den totala mängden som styr klimatet och hotar leda oss alla mot avgrunder vi inte verkar förstå. Med en dåres envishet måste vi tyvärr än en gång påminna om att Tvärförbindelse Södertörn - i likhet med alla nya trafikleder – enligt samstämmig forskning med automatik innebär ökad biltrafik.

Med detta sagt finner Naturskyddsföreningen Huddinge att förslaget till detaljplan för Storängen etapp 4 från våra synpunkter är acceptabelt.

/Styrelsen
Naturskyddsföreningen Huddinge